

Plodnost je i dnes opředená mýty, změnit to může lepší informovanost mladých lidí a včasná prevence

14.11.2023 - | Phoenix Communication

Chybí osvěta i prevence

Pilotní fáze činnosti Nadačního fondu ProPlodnost byla zahájena v červnu 2023, kdy fond na svých webových stránkách zpřístupnil široké veřejnosti možnost online testu plodnosti. Ten umožní každému zájemci získat základní představu o svém reprodukčním zdraví a rizicích, která ho ohrožují. Online dotazník během čtyř měsíců vyplnilo více než 2 000 zájemců, převážně ve věku 20 až 39 let. Na základě výsledků absolvovalo přes 200 respondentů také bezplatné vyšetření plodnosti, které u žen zahrnuje krevní test na Anti-Müllerian hormon (AMH) a ultrazvukové vyšetření, u mužů preventivní spermioqram. *„Zájem o testování i zpětná vazba od zapojených potvrdily náš předpoklad, že lidé mají o plodnosti nedostatek informací, přičemž mnohé z nich jsou zkreslené. Nemluvě o chybějící prevenci, kterou si ženy často mylně zaměňují s preventivní prohlídkou u gynekologa a u mužů absentuje úplně,“* říká **MUDr. Hana Višňová, vedoucí lékařka kliniky IVF CUBE a odborný garant Nadačního fondu ProPlodnost**. Její slova potvrzuje i další z odborných garantů, **MUDr. Pavel Hanek, primář urologického oddělení v oblastní nemocnici Příbram**, který má dlouholeté zkušenosti s léčbou mužské neplodnosti: *„Muži dnes mají v ejakulátu průměrně o 60 % spermií méně než jejich otcové, nemluvě o tom, že s narůstajícím věkem se postupně snižuje kvalita spermatu a stoupá pravděpodobnost výskytu různých mutací a poškození DNA. Počet mužů přicházejících na preventivní spermioqram ale stále klesá.“*

Počet konzultací a vyšetření by měl stoupat

Problémům s početím dnes čelí už každý pátý pár v České republice a příčiny neplodnosti jsou rovnoměrně rozdělené na straně žen i mužů. I proto si Nadační fond ProPlodnost klade za svůj primární cíl zvýšit informovanost o potřebě ochrany plodnosti a bourat nejčastější mýty týkající se reprodukčního zdraví. *„Lidé si často myslí, že plodnost mají pod kontrolou, pokud žijí zdravě a cvičí. Ženy též podléhají mylné představě, že antikoncepce či tzv. social freezing jsou spolehlivými metodami, jak odložit těhotenství na pozdější věk, aby se mohly věnovat kariéře. Když se potom pro založení rodiny rozhodnou, bývají zaskočené,“* upozorňuje H. Višňová a dodává, že cílem Nadačního fondu ProPlodnost je rozšířit dostupnost informací a možnosti vzdělávání pro laickou veřejnost na území celé České republiky. Plánované jsou též aktivity pro odborníky – například webináře pro lékaře a pedagogy, stejně tak certifikace tzv. specialistů ProPlodnost z celé České republiky, kteří budou s nadačním fondem spolupracovat jako konzultanti.

Pomáhat chtějí i finančně

Po pilotní čtyřměsíční fázi plánuje Nadační fond ProPlodnost ještě zintenzivnit svoje aktivity. Kromě rozšiřování sítě spolupracujících lékařů, přednášek a seminářů na univerzitách (i středních školách), informačních letáků a online aktivit chce postupně začít naplňovat i třetí pilíř své činnosti. Tím je vytvoření systému finanční podpory pro pacienty ze znevýhodněných skupin. Fond chce pomáhat s financováním metod ochrany plodnosti i samotné léčby u párů znevýhodněných z hlediska své diagnózy nebo ekonomických možností. Garanti Nadačního fondu ProPlodnost předpokládají, že půjde především o pacienty s onemocněními ohrožujícími plodnost, kteří v současnosti nemají možnosti zachování plodnosti hrazené z veřejného zdravotního pojištění. *„Určitě budeme v tomto*

směru iniciovat spolupráci i se zdravotními pojišťovnami a dalšími relevantními subjekty," uzavírá H. Višňová.

Sexuální výchova potřebuje revizi

Při příležitosti oficiálního zahájení činnosti Nadačního fondu ProPlodnost přijala pozvání do Prahy i Angličanka Louise Brownová, která přišla na svět v roce 1978 jako první dítě ze zkumavky*. Cíle nadačního fondu označila jako velmi aktuální a důležité. *„Sexuální výchova u mě a mých vrstevníků byla zaměřená především na to, jak se chránit před početím. Dnes dostávají mladí lidé velmi podobná doporučení, i když o pár let později zoufale řeší otázku, zda se jim vůbec podaří založit rodinu. Včasný přístup k ověřeným informacím a možnost preventivního vyšetření jsou proto pro mladé lidi jedinou možností, jak se o své plodnosti rozhodovat s plnou zodpovědností,“* říká **Louise Brownová**, která je dnes sama matkou dvou dětí, a dodává: *„Hned po mém narození navrhl gynekolog Patrick Steptoe mým rodičům, aby mi dali prostřední jméno Joy, což znamená radost. Nadační fond ProPlodnost vnímám jako projekt, který může radost přinést mnoha lidem, a já mu do budoucnosti přeji mnoho úspěchů.“*

*Louise Joy Brownová se narodila 25. července 1978 v Oldhamské královské nemocnici jako první dítě na světě, které bylo počaté mimo tělo matky. Dodnes se intenzivně věnuje osvětě týkající se problematiky umělého oplodnění. O její narození se zasloužili embryolog Robert Edwards spolu s gynekologem Patrickem Steptoeem. Použili metodu in vitro (IVF), tedy mimotělní oplodnění vajíčka, které její matce – Lesley Brownové – odebrali laparoskopicky, v Petriho misce ho

<https://www.phoenixcom.cz/press/louise-brown-ivf-cube>